

публичного права: их место в гражданском праве и особенности правового регулирования / Л. Л. Чантурия // Государство и право. – 2008. – № 3. – С. 38–45. 4. Цивільний кодекс України. – Офіц. вид. – К. : Атіка, 2004. – 416 с. 5. Иванов С. О. До питання поділу юридичних осіб на юридичні особи приватного та публічного права / С. О. Иванов // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. – 2005. – № 5. – С. 100–106. 6. Чиркин В. Е. Необходимо ли понятие юридического лица публичного права? / В. Е. Чиркин // Государство и право. – 2006. – № 5. – С. 22–26. 7. Тосунян Г. / Исключительная правоспособность банка / Г. Тосунян, А. Викулин // Хозяйство и право. – 1999. – № 5. – С. 58–63. 8. Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених : матеріали наук.-практ. конф. (Харків, 23 трав. 2009 р.). – Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – С. 304. 9. Харитонов Є. О. Цивільне право України : підручник / Є. О. Харитонов, О. В. Старцев. – К. : Істина, 2007. – 816 с. 10. Господарський кодекс України : станом на 1 вересня 2009 р. – Х. : Одіссеї, 2009. – 224 с. 11. Цивільний кодекс України : науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). – Т. 3: Юридична особа / за ред. І. В. Спасьо-Фатєєвої. – Х. : Страйд, 2009. – 739 с. – Коментарі та аналітика. 12. Харитонов Є. О. Цивільне право України : підручник / Є. О. Харитонов, Н. О. Саніахметова. – К. : Істина, 2003. – 761 с. 13. Бондаренко Л. Цивільно-правовий аналіз юридичних осіб публічного права / Л. Бондаренко // Підприємництво, господарство в право. – 2005. – № 12. – С. 33–35. 14. Винар Л. Організаційно-правові форми юридичних осіб, заснованих державою / Л. Винар // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 8. – С. 6–10. 15. Положення про Міністерство внутрішніх справ України : затв. указом Президента України від 17 жовт. 2000 р. № 1138/2000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1614-2001-%EF&passid=4/UMfPEGznhhUbd.Zi0.eLR6HdljUsFggkRbI1c>.

Надійшла до редакції 22.12.2009

347.211(477)

С. Й. Литвин

ЗМІСТ СУБ'ЕКТИВНОГО ПРАВА «SUI GENERIS» НА НЕОРИГІНАЛЬНУ КОМПІЛЯЦІЮ ДАНИХ (БАЗУ ДАНИХ)

Констатовано, що на сьогодні компіляції даних не можна просто кваліфікувати як об'єкт авторського права через різке збільшення обсягів та змін співвідношення кількості об'єктів, що охороняються і не охороняються, у їх складі. Отрунтовано необхідність введення спеціальної правової охорони неоригінальних баз даних.

Констатировано, что на сегодняшний день компиляции данных нельзя просто квалифицировать как объект авторского права из-за резкого увеличения объемов и изменений соотношения количества объектов, которые охраняются и не охраняются, в их составе. Обоснована необходимость введения специальной правовой охраны неоригинальных баз данных.

It is stated that nowadays it is not possible to characterize data compilation simply as the object of author's right by means of the abrupt increase in size and changes in the correlation of the quantity of objects, which are protected and not protected. The article substantiates the importance of the introduction of special legal protection of unauthorized data bases.

Законодавство України, як і більшості розвинутих країн світу, розрізняє оригінальні та неоригінальні бази даних. Оригінальні компіляції даних (бази даних) є об'єктом авторського права і, відповідно, охороняються нормами названого права; всі «інші» компіляції даних не є об'єктами авторського права і охоплюються інститутом *sui generis* (режим особливого роду). Отже, у цьому зв'язку представляється необхідним встановити зміст суб'єктивного права «*sui generis*» на неоригінальну базу даних.

Для цього, перш за все, звернімося до аналізу загальних положень цивільного права стосовно суб'єктивних прав, серед яких можливо виділити суб'єктивні права на об'єкти авторського права та їх відмінність від права «*sui generis*».

У юридичній літературі під поняттям суб'єктивного права розуміють визначену законодавством або правочином міру можливої (дозволеної) поведінки суб'єкта цивільних правовідносин. Суб'єктивне право визначає межі власної поведінки управомоченого суб'єкта або межі вимог управомоченого суб'єкта, адресованих зобов'язаним особам, чи межі захисту управомоченим суб'єктом порушених прав та законних інтересів [1, с. 87].

Ця позиція знайшла своє відображення у роботах Б. С. Антимонова, М. В. Гордона, В. П. Грибанова, І. В. Савельєвої, Е. А. Флейшиц, А. К. Юрченко та ін.

Під здійсненням цивільних прав розуміють вчинення особою таких дій, що складають зміст суб'єктивних прав, тобто реалізацію управомоченою особою можливостей, що складають зміст певного суб'єктивного права. Усі питання, що пов'язані з обсягом, способом реалізації суб'єктивного права, відмовою від суб'єктивних прав, шляхом передачі їх іншим особам і т. д., вирішуються управомоченою особою вільно та на власний розсуд.

Нездійснення особою своїх цивільних прав не є підставою для їх припинення, крім випадків, встановлених законом. Наприклад, автор художнього твору може так нікому і не надати дозволу на його використання, що ніяк не впливає на існування самого суб'єктивного права.

Слід зауважити, що закон вказує на презумпцію добросовісності та розумності здійснення суб'єктивних цивільних прав та виконання обов'язків. Без спростування даної презумпції в установленому законом порядку не можна вимагати покладення на суб'єктів будь-яких правових наслідків.

Оскільки суб'єктивні права і обов'язки нерозривно взаємопов'язані, то їх здійснення залежить від способів реалізації [2, с. 71]. При здійсненні абсолютного суб'єктивного права домінуюче значення має діяльність самої управомоченої особи з реалізації правомочностей, що складають зміст певного права. При цьому дотримання заборони третіми особами є юридичною гарантією здійснюваності абсолютного права. У відносних цивільних правовідносинах суб'єктивне право здійснюється у формі реалізації управомоченою особою правомочності вимоги. Тому відносно суб'єктивне право фактично здійснюється під час виконання зобов'язаною особою свого обов'язку [3, с. 380].

Учасники цивільних правовідносин можуть вільно, на власний розсуд здійснювати свої суб'єктивні цивільні права, однак така свобода не є безмежною. Межі здійснення суб'єктивних цивільних прав – це окреслені договором або законодавством межі діяльності уповноважених осіб з реалізації правомочностей, що складають зміст таких прав [1, с. 102]. Вони є невід'ємною властивістю будь-якого суб'єктивного права, а поведінка суб'єкта не повинна виходити за рамки визначених меж. Як підкреслює В. П. Грибанов, відсутність подібних меж сприяє перетворенню права на свавілля й тим самим взагалі перестав бути правом [4, с. 22].

Встановлення меж здійснення суб'єктивних прав розпочинається із принципів цивільного права, які містять в собі загальні вимоги щодо здійснення суб'єктивних прав, до поведінки уповноваженого суб'єкта, окреслюючи таким чином на загальному рівні межі можливої поведінки.

У статті 13 ЦК України визначено, що особа здійснює свої суб'єктивні права у межах, наданих їй договором або актами цивільного законодавства. При цьому вона повинна утримуватись від дій, які могли б порушити права інших осіб, завдати шкоди довікляю або культурній спадщині, повинна дотримуватись моральних засад суспільства; не вчиняти дій наміром завдати шкоди іншій особі, а також не зловживати правом в інших формах; не може здійснювати суб'єктивні права з метою неправомірного обмеження конкуренції, зловживання монополюючим становищем на ринку, а також використовувати методи недобросовісної конкуренції [5].

Здійснення суб'єктивних цивільних прав для задоволення власних потреб управомоченої особи є природним явищем, тоді як здійснення права, щоб завдати шкоди іншій особі, є правопорушенням та іменується зловживанням права. Отже, зловживання правом – це особливе цивільне правопорушення, що вчиняється управомоченою особою при здійсненні нею свого суб'єктивного права, пов'язаного з використанням недозvole-

них форм (засобів), але в рамках дозволеного їй типу звичайної поведінки [3, с. 391].

Проблема зловживання правом досліджувалася ще в римському приватному праві, де діяв принцип: «той, хто користується своїм правом, нікому не заподіює шкоди». Пізніше він був замінений на новий: «суб'єктивне право кожної особи закінчується там, де розпочинається право іншої».

Суб'єктивне право, надане особі, але не забезпечене необхідним захистом від його порушення, є лише «декларативним правом» [4, с. 104]. Тому, закріплюючи за суб'єктом визначені цивільні права, законодавство надає управомоченій особі цілий арсенал необхідних форм, способів та засобів захисту.

Право на захист – це юридично забезпечена можливість управомоченої особи вживати заходів правоохоронного характеру для попередження та припинення дій, що порушують суб'єктивне цивільне право, або його відновлення [1, с. 105]. Право на захист особа здійснює на свій розсуд. Нездійснення особою права на захист не є підставою для припинення цивільного права, що порушене, крім випадків, установлених законом.

Правова кваліфікація захисту викликає в юридичній науці дискусію. Відповідно до традиційної концепції, можливість використання законних засобів захисту суб'єктивного права є одним із обов'язкових елементів, чи складових частин, самого суб'єктивного права [6, с. 248]. Такому розумінню протиставляється погляд, що отримав законодавче закріплення, відповідно до якого можливість захисту є самостійним суб'єктивним правом, що виникає в управомоченої особи лише в момент порушення чи оспорювання регулятивного права і здійснюється в рамках охоронювального правовідношення, що виникає [7, с. 267].

Що стосується авторських прав, то перш за все, зазначимо, що вони є абсолютними й винятковими. Абсолютність цих прав означає, що праву суб'єкта кореспондується обов'язок невизначеного кола осіб не порушувати його права. Разом з тим абсолютному праву корелюють і обов'язки самого управомоченого суб'єкта, що впливають із заборон, які встановлюють межі здійснення абсолютного суб'єктивного права.

Авторське право є виключним правом, під якими в теорії цивільного права розуміються суб'єктивні права, що забезпечують їхнім суб'єктам виключні правомочності на здійснення певних дій з одночасною заборонаю всім іншим особам без згоди суб'єктів цих прав вчиняти зазначені дії.

Надалі набув поширення підхід, за яким виключні права стали трактувати як невідчужувані від особи автора протягом

всього його життя, неприпустимість перенесення прав автора на іншу особу.

Закон України від 23 грудня 1993 р. «Про авторське право і суміжні права» у редакції від 6 січ. 2004 р. у ст. 1 виключне право визначає як майнове право особи, яка має щодо твору, виконання, постановки, передачі організації мовлення, фонограми чи відеограми авторське право і (або) суміжні права, на використання цих об'єктів авторського права і (або) суміжних прав лише нею і на видачу лише цією особою дозволу чи заборону їх використання іншим особам у межах строку, встановленого указаним законом. Таким чином, виключним правом є право самому використовувати твір, а також дозволяти й забороняти його використання [9].

Однак через таке закріплення змісту виключного права законодавцем стає незрозумілим, чи є право забороняти використання твору лише однією з можливостей особи, якій належить авторське право, тобто чи повинен автор сам заборонити використання твору для того, щоб усі інші особи його не використовували, і тоді у випадку нездійснення зазначених дій кожен зможе використовувати твір, чи ні.

У даному випадку слід підкреслити, що виключне право – це право управомоченої особи на використання результату творчої (інтелектуальної) діяльності, а усі інші особи повинні отримати дозвіл на використання зазначеного результату. Так, у ч. 1 та 2 ст. 32 Закону України «Про авторське право і суміжні права» законодавець визначає, що автору та іншій особі, яка має авторське право, належить виключне право надавати іншим особам дозвіл на використання твору будь-яким одним або всіма відомими способами на підставі авторського договору. Використання твору будь-якою особою допускається виключно на основі авторського договору, за винятком випадків, передбачених ст. 21–25 указанного Закону. Отже, заборона передбачена законодавством і додатково повідомляти нікого не потрібно, а авторові або особі, якій належить авторське право, відповідно надається можливість дозволяти здійснення певних дій.

В. І. Серебровський заперечує навіть можливість поділу авторських правомочностей на особисті немайнові та майнові. Автор підкреслював: «Розмежування особистих немайнових та майнових прав автора не підтверджується практикою реалізації авторських прав: одне й те саме належне авторові право (правомочність) може за певних умов охороняти його й майнові й немайнові інтереси, причому в одних випадках будуть одночасно охоронятися і ті, і інші, в інших же випадках, залежно від конкретних обставин, питання буде йти про охорону або його майнових, або немайнових інтересів» [10, с. 107].

М. В. Гордон також наголошує на умовності такого поділу. Він дотримується тієї точки зору, що найчастіше правомочності автора особистого порядку є і способом охорони його повноважень на матеріальне розпорядження твором. Право автора вирішувати питання про передачу твору видавництву є здійсненням його особистого права на твір і, разом з тим, пов'язане з питанням про його право на винагороду. Роздільний розгляд у теорії авторського права особистих і майнових правомочностей є, скоріше, справою наукового розмежування або зручностей викладу, ніж справою принципу, отже він носить умовний характер [11, с. 77–78].

Але законодавець у ст. 14, 15 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначає, які права авторів є особистими, а які є майновими. Також у ст. 6 bis Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів закріплено немайнові права, ст. 8, 9, 11, 11 bis, 11 ter та інші закріплюють майнові права.

У ч. 2 ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» законодавець наголошує, що особисті немайнові права автора не можуть бути передані (відчужені) іншим особам; вони належать тільки творцям. Після смерті автора до спадкоємців переходять не самі особисті права померлого автора, а право на їхню охорону, яке є безстроковим. Навпаки, майнові права можуть вільно переходити до інших осіб, вони носять строковий або часовий характер (період їхньої дії обмежується строком життя автора й 70 роками після його смерті).

Отже, на мою думку, до виключних прав належать майнові права, здатні вільно переходити від одного суб'єкта до іншого. Даний висновок відповідає положенням Бернської конвенції. При закріпленні немайнових прав у Бернській конвенції (ст. 6 bis) не використовується термін «виключні права», а в інших статтях, що регламентують майнові права, цей термін використовується¹.

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що виключне авторське право на базу даних означає право на використання цього об'єкта її автором (чи особою, якій належить авторське право), а також загальну заборону всім іншим особам на здійснення певних дій стосовно даного об'єкта і забез-

¹ Україна є членом Всесвітньої конвенції з 1993 року (Постанова Верховної Ради України «Про участь України у Всесвітній конвенції про авторське право 1952 року» 23 грудня 1993 року) та Бернської конвенції з 1995 року (Закон України «Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)» від 31 травня 1995 року № 189/95–ВР).

печення можливості особи, якій належить авторське право, дозволяти іншим вчиняти певні дії стосовно бази даних.

У пункті «е» ст. 10 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначено, що розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних, що не відповідають критеріям оригінальності і на які поширюється право *sui-generis* (своєрідне право, право особливого роду), не є об'єктами авторського права.

Проте визначення суті зазначеного правового режиму, визначення права *sui generis* вказаний Закон не робить. Як наслідок, введення режиму *sui generis* – права на базу даних як сукупності та верифікацію тотожності самих матеріалів – лише ускладнює повне розуміння категорії «база даних» як об'єкта цивільних прав.

У правовій науці право на базу даних пропонувалося розглядати як суміжне право. Так, наприклад, В. О. Калятін обґрунтовує це тим, що недостатньо назвати право виробника бази даних просто «особливим правом», його місце в правовій системі можна визначити точніше. За своєю сутністю це – організаційне право, підставою виникнення якого є не авторство, а «організаційна діяльність щодо створення продукту». Відповідно, логічно припустити, що право автора бази повинно бути віднесеним до категорії суміжних прав. Серед останніх можна виділити право, яке нагадує «особливе право», – це право виробника фонограми [12, с. 13].

Для того, щоб оцінити правомірність такого висновку, необхідно зрозуміти, що може відноситися до об'єктів суміжних прав. У літературі критерії виділення суміжних прав в окремий інститут, як правило, докладно не аналізуються, вказується лише, що «суміжні права як інститут цивільного права виконують ті ж функції, що й авторське право», але відносно інших об'єктів, і є «суміжними, тобто сполученими, з авторськими правами». Фактично визнається, що інститут суміжних прав формується за залишковим принципом: до числа його об'єктів відноситься те, що необхідно охороняти аналогічно творам, але до числа творів віднести не можна. Аргументи на користь даного висновку можна привести порівняно легко: наприклад, відеозапис певних подій може вважатися твором (документальним фільмом), тому що там можна презюмувати творчий характер роботи з постановки кадру, монтажу і т. д. Аудіозапис того ж самого не може вважатися твором, тому що там практично немає можливості для творчості особи, яка організувала запис, однак було б несправедливо позбавляти його правової охорони, адже відеозапис правовою охороною наділяється. З метою усунення цієї несправедливості й було передбачено

право – не авторське, але суміжне з ним і фактично ідентичне за обсягом.

Наведений вище аналіз вказує на те, що на практиці в основному важливим є лише те, яким за характером правом – абсолютним чи ні – є право укладача бази даних стосовно її змісту. Якщо законодавцем встановлене абсолютне право (неважливо, *sui generis* або суміжне), всі інші правові засоби захисту використовуються в якості допоміжних. Якщо ж абсолютного права не передбачено, то кожен автор бази даних повинен самостійно визначати той комплекс заходів (договірних, технічних, організаційних), які дозволять найбільшою мірою захистити його інтереси. При цьому саме по собі абсолютне право на зміст бази даних не можна вважати єдиною можливим підходом законодавця: як показує приклад американського і європейського ринків, встановлення абсолютного права, скоріше, гальмує ринок, ніж сприяє його розвитку.

З теоретичної ж точки зору питання про вид права на зміст бази даних є важливим. Визнання цього права суміжним розмиває інститут суміжних прав, не дозволяючи говорити про єдині критерії формування даного інституту: «суміжність», яка має місце у виконаннях і навіть у фонограмах, втрачається у змісті баз даних і в правах видавця, тобто там, де авторських прав не просто немає, але, більше того, передбачається їхня відсутність.

Такі об'єкти, як комп'ютерні програми, бази даних, фільми, звукозаписи, теле- і радіопередачі, повинні одержати самостійну правову охорону поряд із власне творами, причому критерієм у всіх випадках повинен бути кількісний або якісний внесок тієї особи, зусиллями якої був створений об'єкт. У протилежному випадку в міру розвитку технологій інститут суміжних прав буде здобувати все більш розмиті границі.

Директива 96/9/ЄС Європейського Парламенту та Ради «Про правовий захист баз даних» від 11 березня 1996 р. встановлює для держав-учасниць двоїсту систему охорони баз даних. У частині вибірки матеріалу (диференціація на твори й дані не застосовується), що включається в базу даних, і його розташування передбачено охорону авторським правом, яка, однак, не поширюється на сам зміст бази даних (ст. 3). У тій частині, що відноситься до цього вмісту, передбачені права, що позначаються як «*sui generis*» («особливого роду»), але цей «рід» («genus») ніяк не кваліфікований [13].

Закріплення «*sui generis*» на рівні наднаціонального права має на меті: захист становища розробників баз даних від незаконного присвоєння результатів фінансового та професійного інвестування в отримання та збирання вмісту шляхом захисту всієї бази даних чи її значних частин від певних дій користувача

та конкурента; забезпечення захисту будь-якої інвестиції в отримання, перевірку чи представлення вмісту бази даних на обмежений час дії цього права, враховуючи, що така інвестиція може полягати у використанні фінансових ресурсів так (чи) витрачання часу, зусиль і енергії; надання можливості розробнику бази даних перешкоджати несанкціонованому витягненню чи повторному використанню всього вмісту такої бази даних або його значної частини, враховуючи, що розробник бази даних є особою, яка проявляє ініціативу і йде на ризик, здійснюючи інвестиції, а також те, що це виключає, зокрема, субпідрядників з визначення розробника.

Відповідно до вказаного правового режиму «*sui generis*», автор бази даних, яка не визнана оригінальною, вправі забороняти витягнення та (чи) повторне використання всього вмісту бази даних або її значної частини, і це стосується не тільки виготовлення «паразитичної конкурентної продукції, але й будь-якого користувача, який своїми діями завдає значної шкоди інвестуванню у якісному чи кількісному вимірі».

Думається очевидним, що використання в Директиві 96/9/ЄС «Про правовий захист баз даних» поняття «особливого права» чітко відмежовує нетворчі бази даних від баз даних, що є об'єктами авторського права. Але особливості правового режиму «*sui generis*» є те, що він існує незалежно від авторсько-правової охороноздатності бази даних і служить доповненням до останньої. Директива наділяє розробника нетворчої бази даних, який продемонструє, що були зроблені значні якісні та (чи) кількісні інвестиції в отримання, перевірку чи представлення вмісту, правом запобігати витягненню та (чи) повторному використанню всього вмісту бази даних чи значної її частини у якісному чи кількісному вимірі.

Таким чином, Директива ЄС 96/9/ЄС «Про правовий захист баз даних» закріпила як основу будування національних законодавств Європейського союзу «двоюрисну систему» охорони баз даних, де авторське право захищає підбір та розміщення матеріалу, а «особливе право» (право «*sui generis*») – сукупність та верифікацію тотожності самих даних. Причому останнє має застосовуватися незалежно від охороноздатності бази даних нормами авторського права. Проте зазначене «особливе право» не використовується відносно вмісту бази даних, якщо твори, що складають її вміст, вже охороняються авторським правом або суміжними правами.

Отже, право на неоригінальну базу даних носить виключний характер, тобто надає його носію правову монополію на використання (надання доступу третім особам) неоригінальної бази даних з можливістю необмеженого переходу зазначеного права

від однієї особи до іншої. Окрім цього, до змісту названого права входить можливість суб'єкта запобігти відносно всього вмісту компіляції даних або суттєвих, з точки зору кількісного або якісного внеску, її частин: придбання, що означає постійне або тимчасове переміщення вмісту компіляції даних або її суттєвої частини в інше «середовище» в будь-якому вигляді та будь-якій формі; повторне використання, що означає забезпечення публічного підключення в будь-якій формі до всього вмісту даних або її частини шляхом розповсюдження її примірників, надання в оренду або забезпечення прямого зв'язку або будь-якої іншої форми пересилання.

Список літератури: 1. Цивільне право України : підручник : у 2 т. Т. 1 / за заг. ред. Шишки Р. Б. та Кройтора В. А. – Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2008. – 516 с. 2. Цивільне право України : Академічний курс : підручник : у 2 т. / за заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 1. Загальна частина. – К. : Ін Юре, 2003. – 505 с. 3. Гражданское право. – Т. 1. –2-е изд. / под ред. Е. А. Суханова. – М. : Изд-во БЕК, 1998. – 820 с. 4. Грибанов В. П. Осуществление и защита гражданских прав / В. П. Грибанов. – М. : Статут, 2000. – 411 с. – (Классика российской цивилистики). 5. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40–44. – Ст. 356. 6. Советское гражданское право. Ч. 1 / под общ. ред. В. Ф. Маслова, А. А. Пушкина. – К., 1983. – С. 248, 391. 7. Гражданское право. Ч. 1 : учебник. – Изд. 2-е, перераб. и доп. / под ред. А. П. Сергеева, Ю. К. Толстого. – М, 1996. – 267 с. 8. Про авторське право і суміжні права : закон України від 23 груд. 1993 р. № 3792–XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64. 9. Шишка Р. Б. Право інтелектуальної власності: погляд на проблему / Р. Б. Шишка // Право України. – 1999. – № 1. – С. 57–59. 10. Серебровский В. И. Вопросы советского авторского права / В. И. Серебровский. – М. : Изд-во Академии наук СССР, 1956. – 284 с. 11. Гордон М. В. Советское авторское право / М. В. Гордон. – М. : Юр. лит., 1955. – 232 с. 12. Калятин В. О. Содержание базы данных как новый объект правового регулирования / В. О. Калятин, Е. А. Войниканис // Законодательство. – 2007. – № 2. – С. 13. 13. Директива 96/9/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 11 берез. 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_241.

Надійшла до редколегії 25.03.2010

УДК 347.73

А. Р. Олійник

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ САМОСТІЙНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ АКТИВІВ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У ПОДАТКОВІЙ ЗАСТАВІ

Проаналізовано прогалини чинного законодавства і проекту Податково-го кодексу України щодо реалізації активів, що перебувають у податковій заставі. Акцентовано увагу на необхідності оптимізації норм чинного і майбутнього законодавства, що регулює правовідносини у цій сфері. Запропоновано відповідні зміни і доповнення.
